

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО

ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ: ІДЕАЛІЗОВАНА БІОГРАФІЯ

I

Жди мене
на тому мості,
що над зеленою рікою.

Я прийду до тебе
із сіножатею дощу,
з його конюшиною у волоссі.

У твоїх устах
стебла вітру
і моє ім'я.

II

Не гніти мене
сльотою твого тіла,
не гаси віддихом
полум'я моїх очей!
Чуєш, як дощ садить
води росаду у саду?
Пихтить, як тісто,
спорохнявіле дерево будинку.

О, які шорсткі, як цегла,
є твої руки на моїм обличчі!

III

Цілу ніч снилися мені
твої думки.
— Два круги болю,
наче світла,
були твої коліна,
і моє ім'я:
чотки у твоїх устах.

Але над ранком ти заснула.
Білим воском день залив твої очі,
і знову обступив мене
морок зелених стін.

IV

Де ти?
Хто розв'язав шнур простору,
вузлом якого ти була?

Не можу я, не можу протверезіти
від обезсилюючого алькоголю логіки,
не можу визволитися із-під риштувань
правил цієї плянети!

Неначе сірий день, висить над містом
безмежна площа твоєї неприсутности.

V

Приходиш,
наче протяг.
Приносиш зі собою
вітер
і шелест листя.
Робиш прозорими
стіни,
і кліматом весни
наповняєш помешкання.

Забираєш
всю мою пам'ять,
і, наче келех
чистої води,
ясним стає
мій мозок.

VI

Тужу за твоїми поцілунками.
Неначе хміль,
вони в'ються довкруги мого тіла,
лоскочуть його мармур
м'яким листям твоїх уст.

Ніхто не цілував мене так!
Ніхто не казав мені:
«Ти є Каррара, тепла в сонці!»

VII

«Я не знала скарбів,
захованих у моїм тілі.
Кожного дня —
даю тобі цілу себе!
Та тепер я — порожнеча:
ти забрав усе!

Хіба візьми ще
оту ясність,
що осталася там,
де я колись була...»

VIII

«Хто ти?
І звідки?
Сміх,
як потік шовку,
не дозволяє закрити мені уста.

Як сталося,
що ти забрів на цю плянету,
заселену істотами,
у яких душі холодні, як тарілки?»

IX

Нема надії!
Ланцюги втоми висять у моїй крові.
Це все відбулося уже колись —
навіть наше майбутнє!

Так хтось кохав уже,
тиснув, як грудку снігу, руку,

і так шипів уже в темряві
гарячий полумінь клятьби.

І так забув вже хтось,
і не пам'ятав, що хотів пригадати,
як я і ти забудемо,
що не хотіли забути колись!

X

Не знаю, що це за ріка,
яка несе мене, як поїзд,
далеко від усього,
яка поставила мур руку
між мною і тобою.

Дай мені руку!
Я пливу
повз твої уста,
та не можу вхопитися
їх стрімких берегів,
сковзаюся
по мокрій глині
їхньої поверхні!

XI

Я хочу пам'ятати
тільки твоє обличчя,
бліде, як куц бузка
на розі темної вулиці.

Все є не важне!
Я хочу тільки кохати тебе,
у моїм мозку мати
тільки солодку пляму твоїх уст!

XII

Нагадує день роки
перед твоїм приходом:
важкі китиці світла
повисли на моїх повіках.

І знову мозок розуміє
нудні формули міста, що мене обступило,
та ніяк не можу пригадати
значення твого короткого імени.

XIII

«Ти мій!
Ніщо не забере тебе від мене.
Залив тебе
океан мого кохання,
і з нього не вплинеш уже ніколи.

Проси у мене милосердя!
Чуєш, як в'януть
стовбури твого розуму і волі?»

XIV

Це мусів бути добрий Бог,
що прислав мені тебе!
— Цукром весни
насичене мое життя.

Нова доба настала!
Завжди так жадібно
світитиме сонце,
і ти завжди ждатимеш мене
за горбом небагатьох хвилин.

XV

Де ти?
Простоволосий вітер
шука тебе по вулицях,
в білих тунелях людських лиць,
між водоростями дерев.

Ущухло небо.
Сонце зіслабло,
немов під час затемнення.

Хто ти,
що тебе знає цілий світ?

XVI

Будь чистою,
як мої сни про тебе,
будь теплою,
як спомин твого голосу.
Ти єдина надаєш сонцю світла,
кладеш сувої свіжости у вітер,
ховаєш в краєвидах ніжність твоїх уст.

Це ти
робиш мої очі важкими
від тягару солодких сліз
і викликаєш на підвіконня уст,
як птаха, незрозуміле слово «дякую».

XVII

Шукаю я птицю кохання
у чорнім дубі своїх грудей,
щоби співала тиху пісню
про твої бліді, як сумерк долоні.

О, щоби теплим, як віддих тиском,
вони стиснули мої скроні,
і щоб гарячий віск твоїх уст
залив мій тремтячий від щастя рот.

XVIII

«Коли хочеш,
я піду геть від тебе,
та дозволь мені взяти з собою
моє невинне, як немовля, щастя.»

Дозволь мені у моїй кімнаті
пам'ятати твоє дороге тіло,
і з лицем, покритим мережкою сліз,
дякувати тобі за те, що ти народився!»

XIX

Коли гас день,
пригадалися мені нараз
холодні перстені твоїх цілунків
на моїх пальцях.

Прости мені,
що на хвилину вірив,
що тебе забуду.

... Тебе,
яка завжди
була призначена мені,
яку завжди я пам'ятатиму,
як після смерти
мою смерть!

XX

Сьогодні,
як гора, чорна
моя душа!
Немов зі сну,
не досягає твої вух
мій голос!

Лежу
у тісній домовині,
збитій
з шорстких дощок
моєї крові.

XXI

Розбитий,
немов вікно,
думаю про те, що не станеться.

Не поведу тебе за руку,
білу, неначе яблуня,
в свій дім!
Не візьму я від тебе
серця, що мені простягаєш!

Як кулаки,
стиснувши очі і уста,
пройду повз тебе
і сховаюся
в колючому, мов терен,
кущі плачу.

XXII

Не було тебе сьогодні
у саду світла.
Я шукав за тобою
в густім промінні,
між скелями блиску.
Літали в небі голуби
і говорили світові,
що тебе немає.

О, з'явся!
Розповідж мені
про ті нещастя,
що загородили тобі шлях до мене!

XXIII

Мою молодість
носиш
в своїй усмішці,
в мерехтінні шкіри,
в сьєві волосся.

Так колись
сонце
обіймали
мої руки,
як тебе тепер!

XXIV

«Поглядай завжди
у мою сторону,
у ґрунт мого напрямку
пускай завжди
ясне коріння очей,
ротом кривим від болю,
як кисню,
шукай мого імени.

Я завжди ждатиму тебе
з покорою, як усмішкою,
на обличчі».

XXV

Боюся глянути
на твоє тіло.
Теплі сліди
ти залишила
у його травах.

О, повернися скоро!
Як очі сліз,
мої уста сьогодні повні
твого імени!

ЛІТЕРАТУРА

ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ: ІДЕАЛІЗОВАНА БІОГРАФІЯ

XXVI

Не йду
і не шукаю,
лиш думаю
про тепер.

Хочу завжди
остатися загубленим
у білому тумані
твого обличчя.

XXVII

Розкрилися
мої груди.
Світло ранку,
неначе голуб,
шукає у них затишку.

М'якою рукою
гладить моє обличчя
добрий світ!

XXVIII

«Завтра водою
мої уста
покриють твої стопи,
і теплим плесом
моє тіло
збереться довкруги них.

Загачена
камінням сліз,
я завжди
остануся з тобою!»

XXIX

Даремно
я шукав тебе сьогодні.
Не чули про тебе
небеса,
і зір мій
луною
завмирав між скелями пустки.

Лиш море
непритомно
повторювало твоє ім'я.

XXX

Не затримає нас дзеркало
спаралізованими руками,
і стіни плиткою пам'яттю
не пригадають нашої присутности.

Лиш ліжка, лежачи горілиць,
ще чутиме наші тіла,
як сльози, що щойно висушли
на його пом'ятому обличчі.

XXXI

Затули мої очі
лагідними краєвидами рук,
загаси полумінь розуму
м'якого поцілунку негтю.

Роздягни мене у темряві:
нехай блиском тіла
всякну в теплі бібули стін
і у бліду пам'ять дзеркала.

XXXII

У полум'ї свічок
являешся мені,
у полум'ї свічок,
як полумінь, ясна.

Як свічки полум'я,
тоді мої уста
тремтять і гаснуть
від твого імени.

XXXIII

В'язниця твоєї самоти
має прозорі стіни
із ясности дня
в яким мене немає.

Із краси краєвидів,
бачених моїми очима,
із твого обличчя,
захованого у моїм серці.

XXXIV

Вночі
будить мене
твій спокій.
Сідаю в темряві
й дивлюся
на чорну ріллю ліжка.

— Як лан лілей,
ростеш на ньому
білим тілом.

XXXV

Немов вицвіла ніч,
цей сірий день,
і, як бетон,
гуде у вухах
вуличний гамір.

— Так,
наче б ти
ніколи
не існувала,
а коли
існувала,
ніколи
вже не будеш
існувати!

XXXVI

Вже янголи сумерку
товпилися
за твоїми плечима,
коли я відходив,
та, заки зник у темряві,
бачив,
як сонце
повисло на твоїх руках
золотим омофором.

XXXVII

Неначе вітер у волоссі,
в моїх устах
твое ім'я.
Прозорою водою
повіки
на очах.
Душа,
як сонце у воді,
в тобі!

XXXVIII

Неначе
в блідім вечорі,
засипаю
у твоїх обіймах.
Сиплеш мені
на очі
м'який пісок долонь,
як пальцями волосся,
розчісуєш шепотом
пам'ять.

XXXIX

Крізь сон
чую твою присутність
біля себе.

Не знаю,
чи це сльози,
чи цілунки,
теплими краплями
падають
на мое лице.

XL

Немов сльоза
на віях,
затремчу
від твого голосу,
і краплею гарячою
впаде
на твої стопи
мое обличчя.

XLI

Спи,
спи,
як парк,
сповнена тіней
снів,
бо сполохаєш,
як зграю птахів,
мої уста
із дерева
твоїх!

XLII

Не вірю,
що тебе кохаю,
що хочу засвітити
свічі
моїх очей
ясним полум'ям
твоїх,
що хочу розплескати
свої уста
і пам'ять
об м'який граніт
твого рота!

Лежу,
й завжди
остануся лежати
у чорній ямі
мого серця.

XLIII

Де ти?
У лябіринті
твого тіла
тебе шукаю.
Немов луна,
літають
мої руки
по білих коридорах
твоїх членів.

Знайти,
як келех
холодної отрути,
твої уста,
і притиснути
до своїх...

До самого кінця,
до смерти!

XLIV

Не хочу
імени,
ні тіла,
ні свідомості!

Бути
прозорою
краплею
води
на квіті
твоїх уст.

XLV

Немов
на смітник,
знову
вернувся я
до життя.
Лежу,
байдужий,

наче фотографія,
присипаний
лушпинням
людських
лиць!

XLVI

Скажи,
що ясним джерелом
ще б'є кохання
з-під гори
душі моєї,
що це не я
сиджу підпертий
палицями непорушности,
і бачу,
як з муру дерев
додолу облітає
мокрій тинк листя.

XLVII

Завжди
твої уста,
немов зідхання,
у моїй пам'яті,
неначе стогін
мояго серця,
неначе близна
у моїм мозку!

XLVIII

Остались
лиш твої
уста,
на яких
вмерти,
немов розп'ятому,
як на м'якому
й теплому
хресті!

XLIX

Прийди,
м'якими кроками
цілунків
сполохай зграї
смутку,
що гайворонням
чорним
обсів
руїни
мого
рота.

L

Зору,
як рук
спаралізованих,
не можу
піднести.
Забув
вже навіть
смуток
за тобою.

Пусто,
як після
похоронів
власної
душі!

СУЧАСНІСТЬ

ЛІТЕРАТУРА, МИСТЕЦТВО,
СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ

1 (37)

РІК ВИДАННЯ ЧЕТВЕРТИЙ

МІЮНХЕН

СУЧАСНІСТЬ

ЛІТЕРАТУРА, МИСТЕЦТВО,
СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ

2 (38)

РІК ВИДАННЯ ЧЕТВЕРТИЙ

МЮНХЕН